

พยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

ข้าว

งานพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กลุ่มอารักขาพืช
สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด ตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๑๗๐
โทร. ๐-๔๓๕๖๙๐๐๔ ต่อ ๑๐๙ E-mail roiet @ doae.go.th

มิถุนายน ๒๕๖๒

เตือนการระบาดของศัตรูพืช : **เพลี้ยไฟ**

เข้าสู่ฤดูฝนแล้ว พี่น้องเกษตรกรที่ใจที่ได้เริ่มต้นฤดูปลูกข้าวรอบใหม่ เพื่อเป็นอาหาร และสร้างรายได้ ด้วยความหวังใยพี่น้องเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด อยากให้เกษตรกรได้ผลผลิตที่เพียงพอมีคุณภาพ จึงขอแจ้งเตือนภัยศัตรูพืชที่มีระบาดในช่วงต้นฤดูฝนซึ่งต้นข้าวยังเล็กอยู่ นั่นก็คือ

เพลี้ยไฟ *Stenchaetohrips biformis* (Bagnall) เป็นแมลงจำพวกปากดูด ขนาดเล็ก ลำตัวยาวประมาณ ๑-๒ มิลลิเมตร มีทั้งชนิดมีปีกและไม่มีปีก ตัวเต็มวัยมีสีดำ ตัวอ่อนสีเหลืองอ่อน ตัวเต็มวัยวางไข่ในเนื้อเยื่อของใบข้าว ตัวอ่อน มี ๒ ระยะ ระยะเวลาตั้งแต่ตัวอ่อนถึงตัวเต็มวัยนานประมาณ ๑๕ วัน

ตัวเต็มวัย ๑-๒ มม.

ลักษณะการทำลายและการระบาด

เพลี้ยไฟ ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะทำลายข้าวโดยการดูดกินน้ำเลี้ยง จากใบข้าวที่ยังอ่อนโดยอาศัยอยู่ตามซอกใบ ระบาดในระยะกล้า เมื่อใบข้าวโตขึ้นใบที่ถูกทำลายปลายใบจะเหี่ยวขอบใบจะม้วนเข้าหากกลางใบและอาศัยอยู่ในใบที่ม้วนนั้น พบทำลายข้าวในระยะกล้าหรือหลังปักดำ ๒-๓ สัปดาห์ โดยเฉพาะในอากาศร้อนแห้งแล้งหรือฝนทิ้งช่วงนานติดต่อกันหรือสภาพนาข้าวที่ ขาดน้ำ ถ้าระบาดมากๆ ทำให้ต้นข้าวแห้งตายได้

สภาพแปลงนาที่เพลี้ยไฟเข้าทำลาย (ข้าวหัวหงอก)

พืชอาหาร ข้าว ข้าวสาลี ข้าวโอ๊ต ข้าวบาร์เลย์ มิลเลท ป่านลินิน หญ้าข้าวนก หญ้าไซ และหญ้าต่างๆ
การป้องกันกำจัด

- ๑) ดูแลแปลงข้าวระยะกล้าหรือหลังหว่าน ๗ วัน อย่าให้ขาดน้ำ
- ๒) ใช้น้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ ๑-๒ วัน เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย ๑-๓ ตัวต่อต้นในข้าวอายุ ๖-๗ วันหลังหว่าน ใช้ปุ๋ยยูเรียอัตรา ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ หว่านเมื่อข้าวอายุ ๑๐ วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าว
- ๓) ใช้สารฆ่าแมลง มาลาไทออน (มาลาไรออน ๘๓% อีซี) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเมื่อพบใบข้าวมีหนอนมากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ในระยะข้าวอายุ ๑๐-๑๕ วันหลังหว่าน

*****ข้อสำคัญ** เกษตรกรต้องหมั่นสำรวจแปลงเป็นประจำ อย่างน้อย ๑ ครั้ง/สัปดาห์***

**** หากมีข้อสงสัยติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักงานเกษตรอำเภอ/ สำนักงานเกษตรจังหวัด ใกล้บ้านท่าน ****

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร/ กรมการข้าว
เรียบเรียงโดย : กลุ่มอารักขาพืช
สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด
โทร.๐๔๓ ๕๖๙๐๐๔